T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/847
KARAR NO : 2019/878
KARAR TR : 23/12/2019

ÖZET: 5510 sayılı Kanundan kaynaklı İdari Para Cezası alacağının tahsili amacıyla davacılar adına tanzim ve tebliğ edilen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar: 1-Ü.İnşSan.Tic.Ltd.Şti 2-U.Haf.Nak.inş.Tar.Hay.Gıd.San.Tic.Ltd.Şti 3-A.A. 4 - M.A.
Vekilleri : Av.R.Ç.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. M.E.G.

O L A Y :Davacılar vekili dava dilekçesinde özetle; A.Teknik İç ve Dış Tic. İnş. San. Ltd.Şti.'nin davacılar Unal İnş. Ltd. Şti. ve U.Haf. Ltd. Şti. adi ortaklığının alt taşeronu olduğunu, A.şirketine ait olduğu düşünülen cezanın müvekkile gönderildiğini, ilgili para cezasının usul ve kanuna uygun olmadığını belirterek davanın kabulü ile davalı kurumca gönderilen 2018/10150 takip sayılı ödeme emrinin iptaline karar verilmesi istemiyle 23/02/2018 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

BOLU İŞ MAHKEMESİ: 22/01/2019 gün ve 2018/39 esas, 2019/35 sayılı dosyada, "Davalı kurum tarafından davacılara uygulanan idari para cezalarının tahakkuku ve tahsili 5510 sayılı yasanın 102. Maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre " idari para cezaları ilgiliye tebliğ ve tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir." şeklinde düzenlemeye göre idari para cezasının iptali için idare mahkemesine başvurulması gerekmekte olup, bu konuda mahkememizin görevli olmadığı" gerekçesiyle "davanın 115/2. Maddesi gereğince dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddine" dair verdiği karar istinaf edilmeksizin 11/07/2019 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacılar vekili bu kez benzer istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

BOLU İDARE MAHKEMESİ: 05.11.2019 gün ve E:2019/591 sayılı kararı ile "5510 sayılı Kanunun 102. maddesinde, "(,..)İdarî para cezalan ilgiliye tebliğ ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kurumaya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir. / İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme idari para cezasına karşı yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez. (İptal üçüncü cümle: Anayasa Mahkemesinin 28/11/2013 tarihli ve E.2013/40, K.2013/139 sayılı Kararı ile.) (...). / Mahkemeye başvurulması idari para cezasının takip ve tahsilini durdurmaz. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde ödenmeyen idari para cezalan, 89 uncu madde hükmü gereğince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir. (...)" denilmiş; 88. maddesinde ise, "(,..)Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç, diğer maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı ile diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır. /... / Kurumun 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen prim ve diğer alacakları amme alacağı niteliğinde olup, imtiyazlı alacaktır. Kurumun taraf olduğu her türlü dava ve icra takiplerinin kısmen veya tamamen aleyhe neticelenmesi halinde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda yazdı tazminat ve cezalar Kurum hakkında uygulanmaz. / Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir. Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz(...),, hükmü yer almıştır.

Öte yandan, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 37. maddesinin üçüncü fikrasında, "Süresi içinde ödenmeyen sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primleri, işsizlik sigortası primleri, İdarî para cezaları, gecikme zamları, katılım payları Kurum alacağına dönüşür ve bu alacakların tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanır" denilmiştir.

Bu düzenlemelerden, idari para cezalarının ilgiliye tebliğ edilmekle tahakkuk edeceği ve tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ödeneceği veya aynı süre içinde Kurumun ilgili ünitesine itiraz edilebileceği, itirazın takibi

durduracağı, Kurumca itirazı reddedilenlerin, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilecekleri, bu sebeple tahakkuk aşamasında idare mahkemelerinin görevli olduğu, kurum alacaklarının tahsilinde ise, 6183 sayılı Yasa hükümleri uygulanmak suretiyle düzenlenecek ödeme emrine karşı açılacak davalara bakma görevinin, Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesine ait olduğu anlaşılmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacıların haklarında, Bolu Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğünce düzenlenen 14.02.2018 tarih ve 00011632 takip kartıyla 2018/010150 takip sayılı ödeme emri işleminin tesis edilmesi üzerine söz konusu ödeme emrinin iptali istemiyle ilk defa 23.02.2018 tarihinde Bolu İş Mahkemesi'nde dava açıldığı, Bolu İş Mahkemesi'nce verilen 11.01.2019 tarih ve E: 2018/39, K: 2019/35 sayılı kararla, uyuşmazlığın çözüm ve görümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle davanın usulden reddedildiği, anılan görevsizlik kararının istinaf edilmeksizin 11.07.2019 tarihinde kesinleştiği, akabinde davanın 30.07.2019 tarihinde Mahkememizde açıldığı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davaya konu olayda, davalı idare tarafından yapılan inceleme sonucu, davacılar hakkında 5510 sayılı Kanunun 102.maddesi uyarınca düzenlenen idari para cezasının tahsili amacıyla 14.02.2018 tarih ve 00011632 takip kartıyla 2018/010150 takip sayılı ödeme emri belgesi düzenlenerek davacılara tebliğ edildiği, bunun üzerine davacılar tarafından bu ödeme emrinin iptali istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

Buna göre, söz konusu ödeme emrine karşı açılan davada, 5510 sayılı Yasa'nın 88. maddesi gözetildiğinde İş Mahkemesinin görevli olduğu, Mahkememizin uyuşmazlığa bakmakla görevli olmaması ve görevli yargı yerinin adli yargı mahkemeleri olması yanında Bolu İş Mahkemesi'nce verilen 11.01.2019 tarih ve E: 2018/39, K: 2019/35 sayılı görevsizlik karın üzerine 30.07.2019 tarihinde Mahkememizde dava açıldığı anlaşıldığından, hangi Mahkemenin görevli olduğunun belirtilmesi için yukarıda belirtilen 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Mahkememizce Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına, Bolu İş Mahkemesinin E: 2018/39, K: 2019/35 sayılı dosyası temin edilerek anılan dosya ile dava dosyasının gerekçeli kararımızla birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar ertelenmesine" karar vererek her iki dava dosyasını 20/11/2019 tarih ve 2019/591 sayılı üst yazısı ile Mahkememize göndermiş, başvuru 26/11/2019 tarihi itibarıyla Mahkememiz kayıtlarına girmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 23.12.2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 5510 sayılı Kanundan kaynaklı 24.087,74-TL'lik İdari Para Cezası alacağının tahsili amacıyla davacılar adına tanzim ve tebliğ edilen 2018/010150 Takip no.lu ödeme emrinin iptali istemiyle açılmıştır..

5510 sayılı Kanun'un 102. maddesinde, "(…)İdarî para cezaları ilgiliye tebliğ ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir.

İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme idari para cezasına karşı yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez. (İptal üçüncü cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 28/11/2013 tarihli ve E.: 2013/40, K.: 2013/139 sayılı Kararı ile.) (…)

Mahkemeye başvurulması idari para cezasının takip ve tahsilini durdurmaz. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde ödenmeyen idari para cezaları, 89 uncu madde hükmü gereğince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.(…)" denilmiş; 88. maddesinde ise, "(…)Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç, diğer maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı ile diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır.

Kurum, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacakları hariç olmak üzere her türlü alacağın teminatını teşkil etmek üzere Yeni Türk Lirası ve/veya yabancı para birimi üzerinden ticari işletme, taşınır ve/veya taşınmaz rehni dahil olmak üzere her türlü teminat almaya yetkilidir.

Kurumun 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen prim ve diğer alacakları amme alacağı niteliğinde olup, imtiyazlı alacaktır. Kurumun taraf olduğu her türlü dava ve icra takiplerinin kısmen veya tamamen aleyhe neticelenmesi halinde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda yazılı tazminat ve cezalar Kurum hakkında uygulanmaz.

Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir. Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz(…)"hükmü yer almıştır.

Öte yandan, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 37. maddesinin üçüncü fıkrasında, "Süresi içinde ödenmeyen sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primleri, işsizlik sigortası primleri, idarî para cezaları, gecikme zamları, katılım payları Kurum alacağına dönüşür ve bu alacakların tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanır" denilmiştir.

Olayda, 2016 yılı Mayıs ayında tahakkuk ettiği bildirilen bir idari para cezasının tahsili amacıyla gecikme faizi ile birlikte toplam 24.087,74-TL tutarlı 14/02/2018 gün ve 2018/010150 numaralı ödeme emrinin düzenlendiği ve davacılar tarafından bu ödeme emrinin iptali istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, söz konusu ödeme emrine karşı açılan davada, 5510 sayılı Yasa'nın 88. maddesi gözetildiğinde İş Mahkemesinin görevli olduğu kuşkusuzdur.

Belirtilen nedenlerle, Bolu İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Bolu İş Mahkemesinin 22.01.2019 gün, E:2018/39, K:2019/35 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenleBolu İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Bolu İş Mahkemesinin 22.01.2019 gün, E:2018/39, K:2019/35 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 23.12.2019 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN